

Stefan Edman är biolog, föreläsare och författare till cirka 40 böcker om natur och miljö, bland annat *Västkust*, *Solvarv*, *Jorden har feber* och *Matsmart*. Stefan fick 2009 kungamedalj för sina insatser och har nyligen kommit ut med tre "havsböcker": *Kosterhavet – under ytan* på Sveriges första nationalpark under ytan, *Havsblänk* och *Planeten Havet*.

Utsläpp från båttoaletter – en skitsak?

Vären är här! Musiken från ejdrar, alfåglar och strandskator fyller våra havslandskap med kärleksjubel och förväntan.

Kanske jublar inte riktigt alla båtägare på samma sätt inför förbudet mot tömning av båtens toatank i vattnet? Nyligen infördes regeln i Transportstyrelsens förordning. Men först om tre år, 1 april 2015, träder den i kraft för alla fritidsbåtar i alla slags vatten (utom för K-märkta båtar, byggda före 1965)

Jag har mött folk som menar att detta bara är symbolpolitik. En ren skitsak – i dubbel bemärkelse! Och på ett sätt har de rätt. Sverige har förbundit sig att minska utsläppen av fosfor till Östersjön med 290 ton. Det fosfortillskott som samtliga fritidsbåtar med toalett eventuellt kan drabba haven med ligger enligt forskarna på cirka 3,7 ton, det vill säga den utgör 1,3 procent av hela mängden. Så varför inte i stället slå till mot de verkliga

Skaffa dig appen *Batmiljö*, där finns mycket nyttig info. www.batmiljo.se

bovarna? De som orsakar nästan all marin övergödning och algblooming genom utsläpp av kväve och fosfor.

Ett svar är att Sverige inom ramen för Östersjölandernas gemensamma organisation Helcom lovat införa toatömningsförbud. Ett annat svar är att övriga sektorer redan gjort åtskilligt. Reglerna för hantering av stall- och handelsgödsel har

skärpts sedan 1990-talet.

Kustkommunerna har installerat kväveringssteg i sina avloppsreningsverk. Bilarna fick katalytisk avgasrening för snart tjugofem år sedan och minskar därmed utsläppen av kväveoxider med 90 procent.

Men passagerarfärjorna då? Jo, de kommer med i det åtgärds paket som nu förbereds. Genom att Östersjön av IMO

klassats som speciellt hav kan man äntligen förbjuda att större fartyg tömmer latriner och annat avfall i den internationella zonen där. Förbudet gäller för nya fartyg från 2016 och för befintliga från 2018.

Men vart ska skiten ta vägen? Småbåtshamnarna har sedan 2001 ett krav på sig att ta emot avfall från fritidsbåtar. Nu måste de bygga eller bygga ut ett antal mottagningsanläggningar också för toalettavfall (och fler toaletter!). Kommunerna får inte ta ut avgifter av båtägarna utan måste betala kalaset själva, hoppeligen med stöd av statliga så kallade Lova-pengar.

Även om de allra flesta fritidsbåtägare sköter sig perfekt och även om deras flytetyg är ett litet problem i övergödningspanoramata så anser jag att toatömningsförbudet är helt rätt. Inte minst av hygieniska skäl. Och så gör ju Sverige nu äntligen vad alla andra länder kring våra kusthav – utom Norge – redan har genomfört.

Stefan Edman

KOLL PÅ KOSTNADER OCH SÄKERHET?

GAROs uttag är försedda med personskyddsbrytare vilken har samma funktion som en jordfelsbrytare. Ett måste i hamnar och marinor för allas säkerhet!

Vill du mäta elförbrukningen? Välj ett uttag med mätning.

Kontakta oss för mer information:
ingvar.grundborg@garo.se, 070 658 01 65

GARO®

